ta Palamuse ja Aksi kihelkonnas ja neid piiravate naaber-kihelkondade osades. Siin on mõõduandvaiks pinnavormeks seljakud, eraldatud üksteisest niiskepõhjaliste moldorgudega. Seljakud, mille all mõtleme piklik-ümmarguse põhijoonega ja üle 10° järskude nõlvadega kõrgendikke, annavad maastikule viirulisuse ilme. Nende nõlvade kaldenurgad on paiguti 25° suured ja suuremad, kõiguvad keskmiselt aga 10 ja 15° vahel, kusjuures on märgata idapoolsete nõlvade suuremaid kaldenurki. Seljakute seas esinevad harvemini ka kuplid ja nende rühmad — kuplistikud, nagu Kobratu ümbruses Äksis. Kuplid on samuti järskude nõlvadega (kaldenurgad üle 10°), kuid enam-vähem sõõrja põhijoonega kõrgendikud. Suuremalt osalt esinevad nad väljaspool nim. keskosa ja nimelt Maarja-Magdaleena (Selguse ja Toljase mäed) ja Kodavere kihelk. (Uudeküla mäed). Üldiselt aga madalduvad ja lamenduvad pinnavormid valdkonna ääreosades. Seljakute asemele ilmuvad künnised ja kuplite asemele kühmad, see on, kõrgendikud, mille põhijoon küll eelmiste sarnane, kuid nõlvade järskus on alla 10°. Keskmiselt ei ulatu nende nõlvade kaldenurgad üle 5—6°, on aga paiguti palju vähemad ja annavad maastikule ainult vähe lainja ilme. Kursi kihelkonna edela- ja Kodavere kihelk. lõuna- ning Tartu-Maarja kihelk. idaosas kaovad nad hoopis, andes ruumi Peipsi ranniktasandikule ja Emajõe orgtasandikule.

Nende niinim. kõrgendikvormidega on seotud lohkvormid, milledest maastikuliselt tähelepandavamad on eelmainitud moldorud. Nende all mõeldakse orge, kus puudub eralduv piir oru põhja ja veerude vahel, kus oru põhi pikkamööda kerkides üle läheb veerudeks. Nimetatud moldorud, mis paiguti väga laiad ja varustatud järvedega või kaetud madalapõõsaliste soodega, aina suurendavad viirulisuse muljet maastikus. Kuplistikes ja kühmastikes esinevad ka teissugused lohkvormid ja nimelt sulglohud, see on, lohud, mis ümberringi veerudega piiratud. Nende välimine kuju on ülivahelduv.

Suurkühmade ja kuplite valdkonna keskuse moodustab Otepää kõrgustik, kus nim. pinnavormide mitmekesisus kõige suurem. Hästi kujunenud kuplid, harvemini ka kühmad, moodustavad üksteisele tihedalt lähenedes laialdased kuplistikud, mis paiguti koondunud suuremaile künniseile. Puhtkühmastik on kujunenud enam äärepoolseisse osadesse ja nimelt Rõngu, Kambja ja Nõo kihelkonna osadesse. Samus kihelkonnis esinevad hulgalisemalt ka seljakud ning künnised, mida Pühajärve ümbruses harvemini ette tuleb. Neid leiame Rõngus, kus nad orientunud põhja-lõuna sihis, ja Kambjas ning Nõos, kus nad pikemad ja järsunõlvalisemad ning suundunud rohkem edela-kagu sihis.

Avalohud, nimelt orud, ei esinda ses valdkonnas sama osa, mis eelmises; nad on vähemad ja seotud enamasti ojakeste ja jõekestega, välja arvatud äärepoolsete seljakute ning künniste vahelised moldorud. Valdkonna keskuses on üpris tähtsamad mitmekujulised sulglohud, mis, vaheldudes kõrgendikega, Pühajärve maastikule nii vormikullalise ilme annavad. Tihedalt üksteisele lähenevate kuplite vahelt leiame ümmargusi terava põhjaga lohke — lehtreid,